

sladkých knedlíků (Dampfnudeln) a štrúdlu (Rahmstrudel), za což si na oplátku vyzádal skladbu, již by mohl na koncertních turné hrát spolu se svým synem Carlem Baermannem (1810–1885), rovněž klarinetistou, který také ovládal hru na příbuzný basetový roh. Tak byl 30. prosince roku 1832 dokončen první kus. Nemnoho dní nato přátelé směnu zapakovali, což dalo 19. ledna 1833 vzniknout též kusu druhému. Takto alespoň na anekdotu později vzpomínal Carl Baermann.

První věta vyrůstá ze zvukného tématu, jehož prvky můžeme v následujícím hudebním toku poměrně jasně ztotožnit, avšak dočká se nakonec toliko kratičkého návratu. Následující pastorální *Andante* omezuje roli klavíru spíše na pouhé podbarvování, jelikož doprovod zajišťuje vždy jeden z melodických nástrojů. *Allegretto grazioso* potom skladbu uzavírá v dvoudobém tanečním metru upomínajícím na polku.

Daniel Šniežek

Štěpánka Plocková hru na violoncello studuje od 7 let, nejdříve se učila pod vedením Magdalény Duchaňové na ZUŠ Smetanova, následně u Miroslava Zichy na brněnské konzervatoři. Letos je studentkou prvního ročníku na Akademii múzických umění v Praze u Miroslava Petráše. Od dětství se účastní různých hudebních soutěží: Vychytilova soutěž, Concertino Praga (2018), Gustav Mahler Competition (1. místo v roce 2022) a minulý rok zvítězila v celostátní přehlídce konzervatoří ČR. Mezi nedávné úspěchy patří cena Letní hudební akademie Kroměříž.

Anežka Nováková absolvovala brněnskou konzervatoř, bakalářský program Katedry jazzu JAMU a v současné době je posluchačkou Katedry bicích nástrojů tamtéž. Má za sebou několik sólových vystoupení např. s Janáčkovou filharmonií Ostrava a Janáčkovým akademickým orchestrem. Je členkou operního orchestru Národního divadla Brno a pravidelně spolupracuje i s dalšími profesionálními ansámby jako Brno Contemporary Orchestra, Ostrava New Orchestra, Ensemble Spectrum, Moravia Brass Band nebo SOSR.

Marie Janíčková je studentkou druhého ročníku bakalářského studia na JAMU v Brně ve flétnové třídě Františka Kantora. Během studií na Konzervatoři Brno získala dvě 2. místa na soutěži Pardubické dechy v letech 2017 a 2019. Jako orchestrální hráčka vystoupila s tělesy jako Czech Virtuosi, Český národní symfonický orchestr nebo Virtuosi Brunensis. V březnu 2023 se stala členkou Orchestrální akademie Filharmonie Brno. Vzdělání si dále rozšiřuje pravidelnou účastí na mistrovských kurzech s předními světovými flétnisty – Robertem Winnem, Emily Beynon, Sue Thomas, Davidem Formisanem a dalšími.

Natálie Hrdová absolvovala Pražskou konzervatoř v roce 2023 pod vedením Milana Poláka a v současné době je posluchačkou třetího ročníku JAMU v Brně ve třídě Víta Spilky a Milana Poláka. Získala řadu ocenění na národních i mezinárodních soutěžích, např. na soutěži Pro Bohemia Ostrava, Sava Dimitrov Competition 2020, Pardubické de-

chy, Silverstein Clarinet Contest a na soutěži OPUS 2022. Má za sebou sólová vystoupení např. s PKF – Prague Philharmonia a s Moravskou filharmonií Olomouc. Od září 2023 je členkou orchestrální akademie PKF – Prague Philharmonia a Orchestrální akademie Filharmonie Brno.

Členy Orchestrální akademie Filharmonie Brno doprovází na dnešním koncertě hosté, kterými jsou studenti Hudební fakulty Janáčkovy akademie múzických umění **Marián Hrdlička**, **Valérie Chomaničová**, **Dominik Sedlák** a **Bianka Soukupová**, tamní pedagogové **Jana Goliášová** a **Martin Nosek** a student pražské HAMU **Vít Janečka**.

Zveme vás na

ČT 15. a PÁ 16. 2. 2024, 19:00, Janáčkovo divadlo
V OČEKÁVÁNÍ JARA A MÍRU

J. NOVÁK Vernalis temporis symphonia (Jarní symfonie)

A. REJCHA Der Neue Psalm (Nový žalm)

Martina Janková soprán, **Pavla Vykopalová** soprán,

Aleš Briscein tenor, **Jiří Brückler** bas

Český filharmonický sbor Brno

Filharmonie Brno, dirigent **Dennis Russell Davies**

ČT 22. a PÁ 23. 2. 2024, 19:00, Besední dům

MAHAN ESFAHANI: CEMBALO V HLAVNÍ ROLI

H. KRÁSA Komorní hudba

F. POULENC Concerto champêtre

M. WEINBERG Symfonie č. 7

Mahan Esfahani cembalo

Filharmonie Brno, dirigent **Alexander Liebreich**

ST 28. 2. 2024, 19:00, Besední dům

CHRISTIAN SANDS QUARTET

Christian Sands klavír, **Ryan Sands** bicí,

Max Light elektrická kytara, **Jonathon Muir-Cotton** kontrabas

Filharmonie Brno, příspěvková organizace

Komenského náměstí 534/8, 602 00 Brno, ☎ +420 539 092 801

www.filharmonie-brno.cz, www.salprobrno.cz

B | R | N | O | | jihomoravský kraj

Statutární město Brno finančně podporuje Filharmonii Brno.

Vybrané koncerty se konají za finanční podpory Jihomoravského kraje a Ministerstva kultury ČR.

68.
koncertní
sezona
2023
2024

**Mladá krev
aneb Hudba zblízka II**
Komorní cyklus členů
Orchestrální akademie
Filharmonie Brno
a hostů

2. abonentní koncert

Besední dům

14|2|2024

**Filharmonie
Brno Philharmonic**

SERGEJ PROKOFJEV

Smyčcový kvartet č. 2 F dur op. 92 I 23'

1. Allegro sostenuto
2. Adagio
3. Allegro

Vít Janečka j. h. housle

Marián Hrdlička j. h. housle

Valérie Chomaničová j. h. viola

Štěpánka Plocková violoncello

VERNE REYNOLDS

Hornvibes, tři duety pro lesní roh a vibrafon I 12'

1. Fantasy
2. Riffs
3. Elegy

Bianka Soukupová j. h. lesní roh

Anežka Nováková vibrafon

přestávka I 20'

JEAN FRANÇAIX

Trio pro flétnu, violoncello a klavír (výběr) I 14'

1. Allegro
2. Teneramente
3. Scherzando

Marie Janičková flétna

Štěpánka Plocková violoncello

Martin Nosek j. h. klavír

JEAN FRANÇAIX

Téma s variacemi pro klarinet a klavír I 9'

Téma – Larghetto misterioso – Presto – Moderato – Adagio – Tempo di Valza – Cadenza – Prestissimo

Natálie Hrdová klarinet

Jana Goliášová j. h. klavír

FELIX MENDELSSOHN BARTHOLDY

Koncertní kus č. 2 d moll pro dva klarinety a klavír op. 114 I 10'

1. Presto
2. Andante
3. Allegretto grazioso

Natálie Hrdová klarinet

Dominik Sedlák j. h. klarinet

Jana Goliášová j. h. klavír

Orchestrální akademie Filharmonie Brno (OAFB) je projekt, který umožňuje mladým talentovaným hudebníkům – studentům či čerstvým absolventům hudebních škol přijímaným na základě výběrového řízení – získat orchestrální praxi v profesionálním tělese. Filharmonie si touto cestou vychovává nové generace hráčů, kteří jednou mohou usednout do jejich řad. OAFB má za sebou devět sezon fungování a její plody jsou na první pohled zjevné: někteří její absolventi jsou členy našeho orchestru, jiní se do něj pravidelně vrací vypomáhat. Význam a cennost této zkušenosti pro umělecký růst mladých hudebníků i pro budoucnost orchestru jsou tak nezpochybnitelné.

Dvouleté působení v OAFB ovšem skýtá jejím členům nejen možnost orchestrální praxe, ale také příležitost prezentovat své schopnosti v komorní hudbě, a to v koncertní řadě nazvané **Mladá krev aneb Hudba zblízka**.

8. srpna 1941 bylo z Moskvy v reakci na postup vojsk nacistického Německa evakuováno množství význačných umělců do Nalčiku, hlavního města Kabardsko-Balkarské autonomní sovětské socialistické republiky. Do jejich řad patřil též **Sergej Sergejevič Prokofjev** (1891 až 1953). Zde v severním Kavkazu kromě práce na opeře *Vojna a mír* komponoval na zakázku tamější vlády. Jednu z takových zakázek mu zadal kabardsko-balkarský ministr kultury Chatu Sagidovič Těmirkanov (otec známého dirigenta Jurije Těmirkanova) navrhnuv pro ni propojení smyčcového kvartetu s východním folklórem.

Za **Smyčcový kvartet č. 2 F dur** op. 92 Prokofjev dostal příslib odměny 8000 rublů, transkripce kavkazských písní a tanců k zapůjčení a volnou ruku v ostatních aspektech výsledného díla. Předlohy vybíral z repertoáru napříč Kavkazem, a tedy bez přesnějšího geografického zaměření. Na kvartetu pracoval od 2. listopadu až do 3. prosince. Premiéru, o níž se mohl skladatel informovat jen zprostředkovaně, odehrálo v Moskvě 7. dubna 1942 Beethovenovo kvarteto. *Allegro sostenuto* ve zřetelně tvarované sonátové formě exponuje tři charakteristická témata lehčího rázu, jejichž specifické elementy jsou v následujícím dramatičtější provedení kombinovány. Trojdílností s návratem se vyznačuje rovněž v pořadí druhé *Adagio*, do jehož rozlínostně lyrčnosti vzápětí vnáší taneční hravost kontrastní díl. Celý cyklus pak zakončuje rondové *Allegro* s violoncellovou kadencí.

Verne Reynolds (1926–2011), rodák z amerického Kansasu, byl díky svým interpretačním, skladatelským i pedagogickým zásluhám roku 1994 jmenován čestným členem Mezinárodní společnosti pro lesní roh (International Horn Society). Tohoto nástroje se však poprvé chopil až ve svých třinácti letech díky školnímu kapelníkovi. Do té doby se věnoval pouze klavíru. Roh však brzy převážil a hru na něj se Reynolds později rozhodl vystudovat. To jej postupně dovedlo k pedagogickému působení na četných školách napříč Spojenými státy – nejdéle na Eastman School mezi lety 1959–1995.

Skladbu **Hornvibes** (1986), tři duety pro lesní roh a vibrafon, napsal Reynolds jako svatební dar pro Leslie a Christophera Nortonovy. Leslie totiž bývala jeho žačkou a nástroje tedy zvolil tak, aby mohli

novomanželé hrát skladbu společně. Dva krajní duety jsou prokomponovány, to znamená, že neobsahují výraznější opakování hudebních myšlenek. V jejich zápise není udáno metrum ani nejsou zaznačeny takové čáry, což umožňuje volně rozvíjet dikci frází a dialog mezi oběma nástroji. Svižné *Riffs* se oproti tomu nese v jazzovém duchu swingového rytmu. Z velké části se zakládá na jednom z nástrojů opakujícím tónový materiál nejdříve přednesený nástrojem druhým, kteréžto role si v průběhu duetu dynamicky prohazují. S přihlédnutím k jeho duratě a poměrně jednotnému výrazu obou rámuujících vět vyznívá *Riffs* mírně epizodicky.

Skladatel a pianista **Jean Françaix** (1912–1997) se narodil do muzikantské rodiny, kde bylo jeho hudební nadání okolím rozpoznáno již velmi záhy, a kompozici se učil od svých deseti let pod vedením Nadii Boulanger (1887–1979). Žezlo hudby typicky francouzského stříhu první poloviny 20. století, jejíž jazyk si tehdy osvojil, nesl až hluboko do jeho poloviny druhé. Komponoval ve stylu odlehčeném a srozumitelném se zřetelně neoklasicistním zaměřením – Françaix rád využíval tradiční formy a žánry. Jak sám prohlašoval; hudba, kterou psal, měla především přinášet potěšení.

Proto se může vyznění **Tria pro flétnu, violoncello a klavír** jevit na rok kompozice 1995 poněkud překvapivým. Z krátkého tématu první věty *Allegro* ihned organicky vyrůstá propořčně rozsáhlé provedení, mnohdy kolem něj velmi těsně kroužící. Poté, co dorazí skutečná repríza, se vzápětí rozplývá do dalších kodových invencí. Trio pokračuje větou *Teneramente*, tedy něžně, která představuje sentimentální duet flétny a violoncella prokládaný klavírními vstupy postupně přecházejícími v doprovod. Dovádivé *Scherzando* dokáže svou žertovnou ironií cyklus uzavřít přesvědčivě i při vynechání závěrečné čtvrté věty, čemuž napomáhají také návraty tématu počátečního *Allegra*.

Téma s variacemi pro klarinet a klavír (1974), jež skladatel napsal pro svého vnuka Oliviera, představuje sérii sedmi krátkých, leč rozmanitých variací na ještě kratší téma. Ačkoliv se svým rázem mohou zdát místy jako vzájemně nepříliš souvztažné epizody, všechny díly v sobě stále uchovávají minimálně pohybové gesto ústředního motivu tématu. Tento ústřední motiv se vyskytuje na počátku každé ze tří tematických melodických frází. *Larghetto misterioso* si ještě dosti zřetelně uchovává rysy tématu v pomalejší modifikaci. Ostatní už svou výstavbou zastírají tematickou vazbu rafinovaněji. Ať už jde o *Presto* s jeho běhy plnými chromatismů, ragtimeové *Moderato* s úsečnými rytmy doprovodu, romantizující lyrismus písňového *Adagia* nebo *Tempo di Valza* a jeho fragmentarizovanou melodii. Po *Cadenze*, která je ve svých pěti frázích vyrůstajících z ústředního motivu rovněž variací, čeká posluchače finální *Prestissimo*.

Vznik **Koncertního kusu č. 2 d moll** op. 114 je nedílně svázán s jeho předchůdcem *Koncertním kusem* č. 1 *f moll* op. 113. Obě skladby **Felix Mendelssohn Bartholdy** (1809–1847) zkomponoval krátce po sobě v Berlíně jako součást jakéhosi výměnného „obchodu“ se svým přítelem a vynikajícím klarinetistou Heinrichem Josephem Baermannem (1784–1847). Baermann měl tehdy v rámci společně tráveného večera na Mendelssohnovu prosbu připravovat pokrm v podobě